

Tiesiog gyvenk

SUSAN WIGGS

Jautri žavios moters istorija... Susan Wiggs apdovanota talentu kurti žmogiškus personažus ir įtraukti skaitytojus į šeimos istorijas. Nuoširdus tarpusavio ryšys čia svarbiausias.

Library Journal

Tiesiog
gyvenk
SUSAN
WIGGS

Romanas

Vilnius
2019

Alice O'Brien Borchardt, talentingos rašytojos ir
brangios draugės, atminimui.

Tu tebegyveni širdyse tų, kurie tave mylėjo.

PADĖKOS

Šiai knygai išleisti prireikė daug pastangų. Tad nuoširdžios padėkos nusipelno mano bičiulės rašytojos: Anjali Banerjee, Kate Breslin, Carol Cassella, Lois Faye Dyer, P. J. Jough-Haan, Rose Marie Harris, Susan Plunkett, Sheila Rabe, Krysteen Seelen, Suzanne Selfors ir Elsa Watson – už draugiškumą, humorą ir kantrybę skaitant pirmuosius juodraščius.

Širdingai dėkoju komiksų serijos „Luann“ autoriui Gregui Evansui; buvusiam Kalifornijos valstijos Kerno apygardos priešgaisrinės apsaugos kapitonui Tomui McCabe'ui – tikram didvyriui, taip pat specialiajam agentui Glennui Moungeriui.

Kaip visada, dėkoju specialistų komandai, padedančiai knygoms pasiekti skaitytojus: savo agentei Meg Ruley ir agentei Annelise Robey iš „Jane Rotrosen Agency“; savo redaktorei Margaret O'Neill Marbury ir redaktoriui Adamui Vilsonui iš „MIRA Books“, taip pat Donnai Hayes, Dianne Moggy, Lorianai Sacilotto ir dar daugeliui kitų žmonių, kurių dėka knygų rašymas tampa patraukliu užsiėmimu.

PIRMA DALIS

TIESIOG GYVENK

GALE MUDVIEM
UŽTEKS
SUSITIKINĖTI ČIA?

JUOKAUJI? JEI NE
ŠIE SUSITIKIMAI
KARTĄ PER MĖNESĮ,
VISAI NETURĖČIAU
INTYMAUS GYVENIMO.

1

Po gerų metų lankymosi klinikoje Sarą pradėjo erzinti aplinka. Galbūt čia dirbantiems specialistams ir atrodė, kad žemės atspalviai veiks raminamai įsibaiminčius ir nekantraujančius tapti tėvais žmones. Arba kad linksmas sieninio fontanėlio čiurlenimas paskatins nevaisingą moterį kaip produktyvią dedeklę spontaniškai sudėti kiaušinėlių. Arba kad blausiai spindintys žalvariniai skambučiai pagelbės spermai, nelyginant į tikslą skriejančiai raketai, atrasti kelią namo. Gulėti po procedūros ant nugaros iškėlus klubus labai prailgo. Nors gydytojai jau atsisakė požiūrio, kad apvaisintos pacientės turėtų luktelėti, daugelis moterų, taip pat ir Sara, buvo prietaringos. Jos troško pasitelkti visą įmanomą pagalbą, įskaitant netgi sunkio jėgą.

Pasigirdo tylus beldimas, paskui sugirgždėjo veriamos durys.

– Kaip mes laikomės? – pasiteiravo slaugytojas praktikas Frenkas.

Ponaitis švaruolis, plikai nusiskutęs galvą, su barzdele, auskaru ausyje ir triušiuokais išmarginta uniforma. Tikras dėmesingumo įsikūnijimas.

– Tikiuosi, kad šįkart išties mes, – atsakė Sara ir pasikišo rankas po galva.

Nuo slaugytojo šypsenos jai norėjosi verkti.

– Jaučiate spazmus?

– Ne stipresnius nei paprastai.

Kol slaugytojas matavo temperatūrą ir įrašė laiką, Sara tylomis gulėjo ant sterilaus apžiūros stalo, aptraukto atsparia danga. Paskui pasuko galvą į šoną. Iš šio taško galėjo matyti savo daiktus, tvarkingai sudėtus ant lentynos gretimoje patalpoje. Prabangi „Smythson“ rankinė, vienetiniai drabužiai, sviesto minkštumo odos bateliai, rūpestingai pastatyti palei sieną. Išmanusis telefonas, užprogramuotas vos vienu prisilietimu ar balso komanda susisiekti su vyru.

Žvelgdama į šį gausybės ragą Sara tematė išorinius moters, kuria rūpinamasi, atributus. Aprūpintos moters. Nors galbūt ne, tiksliau būtų pasakyti – išpaikintos. Bet, užuot jautusis lepinama ir ypatinga, Sara viso labo pasijuto... sena. Lyg būtų jau pusamžė moteriškė, o ne dar neturinti nė trisdešimties. Juk ji – jauniausia klinikos „Apvaisinimo sprendimai“ klientė. Dauguma jos amžiaus jaunų moterų tebegyvena su savo draugužiais mansardose, apstatytose baldais, sumeistrautais iš krovinių padėklų ir nedažytų lentų. Ji nepavydėjo joms, bet kartais neišmanė, kaip padėti sau.

Dėl nepaaiškinamos priežasties Sara jautė poreikį gintis ir šiokią tokią kalbę, kad naudojasi tokiomis brangiomis procedūromis. „Aš nekalta, – norėjo paaiškinti puikioms nepažįstamosioms. – Neturiu jokių vaisingumo bėdų.“

Kai juodu su Džeku nusprendė kreiptis pagalbos dėl pastojimo, ji sutiko vartoti klomifeną vien tam, kad padėtų Motušei Gamtai. Iš pradžių atrodė kvaila žvelgti į savo kuo sveikiausią kūną taip, tarsi jis turėtų kokių nors trūkumų, bet dabar ji susitaikė su vaistų vartojimu, spazmais, transvaginaliniais

ultragarso tyrimais, kraujo mėginių ėmimu ir... gniuždančiu nusivylimu kaskart paaiškėjus, kad rezultatai neigiami.

– Liaukitės, – sudraudė Sara Frenkas. – Mano absoliučiai moksline nuomone, baiminimasis lemia blogą karmą.

– Aš nesibaiminu, – paprieštaravo ji ir atsidususi nusišypsojo slaugytojui. – Man viskas gerai. Išties. Tiesiog tai pirmas kartas, kai Džekas negalėjo būti kartu. Taigi, jei šįkart pasiseks, turėsiu aiškinti savo vaikui, kad tėtis nedalyvavo jį pradėdamas. Negi teks sakyti, kad toji garbė atiteko dėdei Frenkui?

– Taip, puikus paaiškinimas.

Sara priminė sau, kad Džekas nedalyvauja ne dėl savo kaltės. Niekas išvis dėl to nėra kaltas. Tuo metu, kai ultragarso tyrimas parodė, kad kiaušidės folikulas subrendęs, ir specialistai skyrė Sarai ovuliaciją skatinančių hormoninių vaistų injekciją, juodu su Džeku turėjo trisdešimt šešias valandas intrauterinei inseminacijai atlikti. O Džekas, deja, jau buvo susitaręs dėl darbo susitikimo šią vėlyvą popietę. Ir negalėjo jo atšaukti. Jis paaiškino, kad klientas atvyks net iš užmiesčio.

– Ar jūs vis dar stengiatės pasinaudoti ir senu geru būdu? – pasiteiravo Frenkas.

Sara išraudo. Kadangi Džekas negalėjo pasigirti dažnomis ir stipriomis erekcijomis, ilgainiui jie visiškai metė šį reikalą.

– Nepasakyčiau, kad labai uoliai.

– Atsiveskite vyrą rytoj ryte, – pasiūlė slaugytojas. – Užrašysiu jus aštuntai valandai.

Taigi, kol tebėra apvaisinimo tikimybė, bus galima išmėginti intrauterinės inseminacijos procedūrą antrą kartą. Frenkas ištiesė Sarai priminimo kortelę ir paliko ją viena tvarkytis ir rengtis.

Ilgainiui jos troškimas turėti kūdikį tapo nepasotinamu

alkiu, keliančiu fizinį skausmą. Skausmą, kuris vis stiprėjo bėgant nevaisingumo mėnesiams. Šis apsilankymas klinikoje jau dvyliktas. Prieš metus ji niekada nebūtų pagalvojusi, kad pasieks šį etapą, susidurs su tuo akis į akį. Visas procesas tapo depresiją keliančia rutina: sau leidžiamos injekcijos, plėtiklio keliamas skausmas, diegimas ir peršėjimas nuo inseminacijos kateterio. Rengdamasi Sara priminė sau, kad ištvėrus visus šiuos išbandymus tai, kad Džeko nėra šalia, menkniekis. Be to, nepaisant mokslinės pažangos ir naujų technologijų, centras žadino jai labai žmogišką pirmąjį jausmą – troškimą susilaukti kūdikio. Pastaruoju metu Sara neįstengdavo netgi pažvelgti į motinas su mažyliais. Vos vienas žvilgsnis sužadindavo gildantį troškimą.

Kai Džekas laikydavo jos ranką ir padėdavo pakęsti muziką, neva turinčią raminti ir kelti teigiamas emocijas, procedūros atrodydavo lengvesnės. Sara vertino jo humoro jausmą ir paramą, bet šįryt pati paragino jį nekaltinti savęs, kad negalės dalyvauti.

„Viskas gerai, – ironiškai šyptelėjusi patikino ji per pusryčius. – Moterys pastoja be savo vyrų kiekvieną dieną.“

Džekas kilstelėjo akis nuo žinučių išmaniajame telefone ir tarstelėjo:

„Puiku, Sara.“

Ji palietė jam koją po stalu.

„Mudviem nereikėtų atsisakyti mėginimo pradėti kūdikį įprastu būdu.“

Vyras nuvėrė ją sunkiu žvilgsniu.

„Žinoma, – patvirtino, atsitraukė su kėde nuo stalo ir siekė portfelio. – O dėl ko gi daugiau dar turėtume užsiimti seksu?“

Šis apmaudus atsainumas atsirado prieš keletą mėnesių.

Seksas, skirtas giminei pratęsti, nejaudino nė vieno iš jų, bet Sara negalėjo laukti, kol sugrįš vyro lytinis potraukis.

Buvo metas, dar prieš Džeko ligą, kai vien nuo jo žvilgsnio ji pasijusdavo esanti deivė. Tačiau pastaruoju metu jis dažnai kartodavo, kad sunku domėtis seksu, kai tavo lytinės liaukos buvo švitinamos. Be to, dar sėklidė pašalinta. Anuomet Džekas su Sara susitarė: jeigu jis išgyvens, juodu susigrąžins svajonę, kurią puoselėjo prieš jam susergant vėžiu – susilaukti vaikų. Keleto vaikų. Juodu juokaudavo apie likusią sėklidę, netgi suteikė jai vardą. Pavadino Mikliuoju kamuoliuku. O kai baigėsi chemoterapijos kursas, gydytojai patikino, kad Džekas turi didelę galimybę atgauti vaisingumą. Deja, taip ir neatgavo. Nei vaisingumo, nei lytinės funkcijos. Bent jau pranašautu lygiu.

Tada juodu ir nusprendė išbandyti dirbtinį apvaisinimą pasinaudodami sperma, kurią Džekas apdairiai pasirūpino išsaugoti dar prieš pradėdamas gydytis. Taigi įsisuko klomifeno vartojimo, stebėsenos, pasikartojančių vizitų į Šiaurinio kranto klinikos „Apvaisinimo sprendimai“ ir sąskaitų už suteiktas paslaugas apmokėjimo ratas. Sumos sąskaitose buvo tokios milžiniškos, kad Sara liovėsi atplėšinėti vokus.

Laimei, išlaidas už Džeko gydymą padengė medicinos draudimas, nes vėžys pasireiškė jaunavedžiams stengiantis susilaukti palikuonių. Košmaras aptemdė jų gyvenimą vieną antradienio rytą, 11 valandą 23 minutės. Sara aiškiai prisiminė, kad kaip tik tokiu metu pažvelgė į kompiuterio ekraną, mėgindama atgauti žadą. Išvydusi Džeko veido išraišką, ji apsipyė ašaromis netgi anksčiau, nei jis spėjo ištarti žodžius, kurie pakeitė jų gyvenimą: „Tai vėžys.“

Išsiverkusi ji prisiekė sau, kad padės vyrui įveikti ligą. Ir

dėl jo gerovės pasiekė tobulybę. Apsiginklavo šypsena nuo pat tos akimirkos, kai chemoterapija parklupdė jį, bloguojanti ir drebanti, ant grindų. „Tu gali įveikti tai, čempione, nes aš viską laiką esu tau už nugaros“, – bylojo toji šypsena.

Šįryt, pajutusi sąžinės graužatį dėl jūdviejų susikirtimo, Sara pamėgino elgtis draugiškiau sklaidydama reklaminį bukletą, skirtą naujausiam vyro projektui – prabangių gyvenamųjų namų kvartalo „Trilapio dobilo kalvos“ Čikagos priemiestyje statybai. Šis bukletas liaupsino „jojimo centrą, kurį suprojektavo Mimė Laitful“.

„Mimė Laitful?“ – klausiamai nutęsė Sara, žiūrinėdama idiliškas ganyklų ir tvenkinių nuotraukas.

„Didi pavardė žirgų mylėtojams, – patikino Džekas. – Projektuodama maniežus ši moteris pasiekė tiek pat, kiek Robertas Tirenas Džonsas projektuodamas golfo laukus.“

Sara pasvarstė, ar toks jau didelis iššūkis projektuoti ovalo formos maniežus.

„O kaip toji moteris atrodo?“

Džekas patraukė pečiaus.

„Na žinai, ji tokio arkliško tipo. Išsausejusi oda, nė pėdsako makiažo, plaukai surišti į uodegą“, – paaiškino jis ir suprunksėtė pamėgdžiodamas žirgo žvengimą.

„Esi tikras nenaudėlis, – subarė Sara ir palydėjusi vyrą iki durų pridūrė: – Bet kvepi skaniai.“

Ji užuodė Karlo Lagerfeldo kvėpalų aromata. Slapčiomis nupirko juos ir dėžutę šokoladinių cigarų artėjant Tėvo dienai tikėdamasi, kad galbūt bus ką švesti. Kai viltys nepasiteisino, vis tiek atidavė vyrui kvėpalus, nusprendusi tiesiog pamaloninti jį, o saldinius suvalgė pati.

Sara pastebėjo, kad Džekas mūvi tobulai išlygintas kelnes

ir vieną iš nepriekaištingai jam tinkančių „Custom“ švarkų, ryši „Hermes“ kaklaraištį.

„Svarbūs klientai?“ – pasidomėjo ji.

„Ką? – perklausė vyras ir suraukė antakius. – Taip. Susitinkame aptarti statomo objekto rinkodaros planų.“

„Puiku, – pasakė Sara. – Gerai praleisk dieną. Ir palinkėk man sėkmės.“

„Ką?“ – dar sykį pakartojo Džekas, vilkdamasis „Burberry“ paltą.

Sara krestelėjo galvą ir pabučiavo vyrui į skruostą.

„Eisiu į pasimatymą su tavo septyniolikos milijardų judrių spermatozoidų armija“, – priminė ji.

„Velnias. Bet tikrai negaliu atšaukti susitikimo.“

„Man viskas bus gerai.“

Sara dar sykį pabučiavo vyrą, vydama šalin nuoskaudą dėl jo atsainaus išsiblašymo.

Po dirbtinio apvaisinimo procedūros ji nužingsniavo prie lifto sekdamą ženklus, rodančius, kur ieškoti išėjimo, ir nusileido į požeminį garažą. Neįtikėtina, bet klinikoje tavo automobilį galėjo atvairuoti darbuotojas. Tik kad Sara jau ir taip jautėsi apšokinėta. Ji užsimovė glotnias elnio odos pirštines, pamuštas kašmyru, palankstė pirštus ir įsitaisė ant sidabro spalvos „Lexus SUV“ oda aptrauktos šildomos sėdynės. Jame jau buvo įmontuota kėdutė kūdikiui. Tiesą sakant, Džekas truputį užbėgo įvykiams už akių pirkdamas šį automobilį. Bet galbūt, tik galbūt, prabėgus devyniems mėnesiams jis pasirodys kaip čia buvęs. Tiesiog idealus būsimo futbolininko mamai.

Sara pareguliuavo užpakalinio vaizdo veidrodėlį, kad matytų užpakalinę sėdynę. Ant jos gulėjo šūsnis milimetrinio popieriaus, maišelis su dailės reikmenimis iš Diko Blikerio

parduotuvės ir dar fakso aparatas, kurį šiais laikais galėjai laikyti tikru dinosauru dėl jo senumo. Džeko nuomone, Sara turėjo leisti jam natūraliai nusibaigti. Bet ji nusprendė nuvežti aparatą į taisyklą. Juk tai pirmasis prietaisas, kurį ji įsigijo už savo, kaip dailininkės, užsidirbtus pinigus, todėl norėjo pasilaikyti, nors niekas jai daugiau nebesiuntė faksogramų. Šiaip ar taip, ji padarė karjerą. Tiesa, dar ne itin sėkmingą. Bet dabar, kai Džekas įveikė vėžį, vėl ketino piešti komiksus, plėsti savo veiklą. Žmonėms atrodė, kad paprasta piešti komiksus šešias dienas per savaitę. Atsirasdavo netgi manančių, kad Sara susidoroja su mėnesio užsakymu per vieną dieną, o likusį laiką tiesiog dykinėja. Jie neturėjo nė menkiausio supratimo, kaip sudėtinga ir sunku dirbti sau, ypač iš pradžių.

Kai tik automobilis išniro iš požeminio garažo, priekinį stiklą ėmė čaižyti pats bjauriausias purvinas Čikagos lietus. Šis miestas turėjo savo ypatingus kritulius, regis, atskriejančius iš paties Mičigano ežero; jie merkė automobilius, vertė iš koto pėsčiuosius ir skatino juos skubiai ieškoti priebėgos. Sarai atrodė, kad ji niekada nepripras prie šio oro, kad ir kaip ilgai čia gyventų. Kai ji, naivi pirmakursė, pirmą kartą atkako į šį miestą iš mažo Šiaurės Kalifornijos pajūrio miestelio, pamanė, kad pakliuvo į amžiaus audrą. Jai nė nedingtelėjo, kad Čikagoje tai visai įprastas oras.

„Ilinojaus valstija, – atsiduso mama, kai mokydamasi paskutinėje klasėje Sara gavo pasiūlymą tenai studijuoti. – Kodėl?“

„Todėl, kad joje yra Čikagos universitetas“, – paaiškino Sara.

„Mes turime puikių aukštųjų mokyklų čia pat, pašonėje, – bandė tikinti mama. – Kalifornijos, Stanfordo, Pomonos, Politechnikos universitetus...“

Bet Sara tvirtai laikėsi savo. Ji troško studijuoti tik Čikagos universitete. Jai nerūpėjo atstumas, siaubingi orai ar nuomojamo buto vieta. Čia gyveno jos mylimiausia komiksų kūrėja Nikolė Holander. Tad Čikagoje ji jautėsi gerai, bent jau ketverių studijų metus. Nors, kita vertus, niekada neišsivaizdavo, kad galėtų praleisti Čikagoje visą likusį gyvenimą. Taigi vis dar tikėjosi priaugti iki šio miesto. Veržlaus ir triukšmingo, atgrasaus ir pavojingo kai kuriose vietose, atviro ir dosnaus – kitose. Jis pavergė ją puikiu maistu. Ir nepaliovė gluminti. Netgi įgimtas čikagiečių bičiuliškumas trikdė. Iš kur tokiu atveju žinoti, kas tavo tikrieji draugai? Ji visada planavo išvykti, kai tik gaus diplomą. Neišsivaizdavo, kad galėtų čia sukurti šeimą. Bet gyvenimas nenuspėjamas. Ir kupinas netikėtumų.

Džekas Deilis – vienas iš jų. Jo akinanti šypsena ir žavesys, kuriam neįmanoma atsispirti, veikia visiškai apsuoko Sarai galvą. Jis gyveno Čikagoje nuo pat gimimo ir buvo pagrindinis šeimos verslo dalininkas. Šiame mieste tilpo visas jo gyvenimas – artimieji, draugai ir darbas. Tad nė nekilo klausimų, kur Sara su Džeku gyvens, kai susituoks.

Čikaga Džekui buvo sava iki kaulų smegenų. Ir jeigu daugeliui žmonių kraustymasis iš vietos į vietą atrodė tikra šventė, Džekas neišsivaizdavo savo gyvenimo be šio vėjuoto miesto. Dar bendro gyvenimo pradžioje, iškankinta žvarbios žiemos, ištisas savaites nemačiusi saulės ir teigiamos oro temperatūros, Sara užsiminė, kad būtų gerai persikraustyti į kokią nors vietą, kur klimatas nuosaikesnis. Bet vyras pamanė, kad ji juokauja, ir juodu daugiau niekada apie tai nekalbėjo.

„Aš pastatysiu tau svajonių namą, – pažadėjo jis po sužadėtuvių. – Ir tu pamilsi šį miestą. Pamatysi.“

Ji mylėjo savo vyrą. Bet apie Čikagą to paties vis dar negalėjo pasakyti.

Džeko liga taip pat tapo netikėtumu. Sara kasdien primindavo sau, kad juodu įveikė vėžį. Tačiau jis pakeitė juos.

O ir pati Čikaga buvo permainingas miestas. 1871 metais ji supleškėjo iki pamatų. Ištisas šeimas išskyrė vėjo blaškomos liepsnos, kurios savo kelyje tepaliko suanglėjusius sienojus ir pelenus. Nuo mylimųjų atplėšti žmonės rašė neviltingus kupinius laiškus ir žinutes kur tik galėdami, pasiryžę susigražinti saviškius.

Sara pamėgino įsivaizduoti save ir Džeką, atsargiai žirgliojančius per tebesmilkstančius griuvėsius ir mėginančius susirasti vienas kitą. Tik jiems teko bėgti nuo kitos nelaimės. Juodu gelbėjosi nuo vėžio.

Priekinis automobilio ratas pataikė į kelio duobę. Purvina patežusi lietaus čiurkšlė kliūstelėjo ant priekinio stiklo. Nuo užpakalinės sėdynės pasigirdo nieko gero nežadantis dunkstelėjimas. Žvilgtelėjusi į veidrodėlį Sara pamatė, kad fakso aparatas nudardėjo ant grindų.

– Puiku, – burbtelėjo ji. – Tiesiog nuostabu.

Tada patraukė plovimo skysčio svirtelę, bet pasirodė tik vargana srovelė ir sumirksėjo išpėjimo lempelė. *Tuščia*. Šiaurės kryptimi nusidriekė nelemta automobilių eilė. Kai raudona šviesoforo šviesa užsidedė trečią sykį, Sara sušėrė delnu per vairą.

– Man nevalia lindėti spūstyje, – iškošė ji. – Juk dirbu sau. Be to, aš galbūt jau nėščia.

Ji pasvarstė, ką tokiu atveju darytų Širlė. Jos antroji „aš“ iš komiksų serijos „Tiesiog gyvenk“. Energingesnė, labiau savimi pasitikinti ir lieknesnė už savo kūrėją Širlė buvo ti-

kras ryžtingumo įsikūnijimas. Ji gebėjo čiupti jautį už ragų ir pasižymėjo impulsyvumu.

– Tai ką gi darytų Širlė? – garsiai paklausė savęs Sara.

Ir po akimirkos jau žinojo atsakymą – nusipirktų picą.

Vien nuo šios minties Sara taip užsigeidė picos, kad net nusikvatojo. Kas per norai? Galbūt tai išties pirmieji nėštumo požymiai?

Ji pasuko į kelkraštį ir įvedė į GPS imtuvą žodį „pica“. Paaikškėjo, kad vos už šešių kvartalų esama vietelės, kuri vadinasi „Luigi“. Pavadinimas teikė daug vilčių. Ir išties pateisino lūkesčius, kai po kelių minučių Sara sustabdė automobilį prie picerijos. Raudonas neoninis užrašas skelbė, kad ji veikia iki vidurnakčio, kitas žadėjo geriausią Čikagoje storapadę picą nuo 1968 metų.

Kol užsimaukšlinusi gobtuvą Sara skuodė prie durų, jai toptelėjo puiki mintis: ji nusipirks picą ir pasidalys ją su Džeku. Jo dalykinis susitikimas tikriausiai jau baigėsi ir jis taip pat išalkęs.

Sara džiugiai nusišypsojo jaunam vaikinukui už prekystalio. Ant jo švarko kišenėlės buvo išsiuvinėtas vardas „Donis“. Vaikis atrodė visai šaunus. Mandagus, šiek tiek drovus, pasitempęs.

– Nieko sau orelis, – pakomentavo jis.

– Tai jau tikrai, – pritarė Sara. – O dar siaubingos spūstys. Todėl nutariau padaryti lankstą ir atsidūriau čia.

– Ką galėčiau jums pasiūlyti?

– Plonapadę picą išsinešti, – atsakė Sara. – Didelę. Dar kokakolos su daug ledukų ir...

Ji nutilo mintydama apie tai, kokia gardi būtų šalta saldi kola. Taip pat alus arba kokteilis „Margarita“. Bet nusprendė

įveikti pagundą. Visose jos skaitytose knygos apie nėštumą patariama atsisakyti kofeino ir alkoholio. Nors pastarasis daugeliui moterų kaip tik dažnai padeda pastoti. Matyt, kūdikio pradėjimas suteikia daug daugiau smagumo žmonėms, kurie neskaito patarimų knygų.

– Ponia? – priminė apie save vaikinukas.

Šis kreipinys vėl privertė Sarą pasijusti sena.

– Tik vieną kokakolą, – patikslino ji.

Galbūt kaip tik šią minutę jos kūne susiliejus ląstelėms susidarė zigota. Tad prasta mintis nuodyti ją kofeinu.

– Su kuo norėtumėte picos? – pasiteiravo vaikinukas.

– Su itališka dešra, – akimirksniu atsakė Sara, – ir paprikomis.

Tada ilgesingai žvilgtelėjo į valgiaraštį. Juodosios alyvuogės, artiškai, pesto padažas. Ji dievino šiuos priedus, bet Džekas negalėjo jų pakęsti.

– Ir viskas.

– Tuoju bus paruošta.

Vaikinukas pasimiltavo rankas ir ėmėsi darbo.

Saros širdyje sukirbėjo apgailėstavimas. Ji galėjo paprašyti užbarstyti juodųjų alyvuogių ant pusės picos. Bet ne. Tuo metu, kai gydėsi, Džekas tapo itin išrankus maistui ir vos pamėčius tam tikrus produktus jam darydavosi bloga. Kadangi kovojant su vėžiu buvo labai svarbu, kad jis išvis valgytų, ji išmoko pirmiausia rūpintis jo apetitu ir kone užmiršo, kas skanu jai pačiai.

Sara priminė sau, kad jis jau nebe ligonis, tad ji galėjo užsisakyti tų nelemtų alyvuogių.

Tačiau vis tiek neužsisakė. Kai tavo mylimas žmogus susserga vėžiu, niekas nepasako, kad ši liga palies ne tik jį, bet ir

visus, esančius greta. Džeko liga atėmė miegą iš jo motinos, privertė tėvą kasvakar minti į barą kaimynystėje, brolius ir seses sulėkti iš visų pašalių. O ką ši liga padarė jo žmonai?.. Sara niekada neleido sau ilgiau gvildinti šio klausimo.

Džeko liga padarė galą viskam. Sara atidėjo į šalį savo karjerą, atsisakė planų ištapyti svetainę ir prisodinti svogūninių gėlių sode, užgniaužė troškimą turėti kūdikį. Visi šie dalykai atsidūrė antrame plane ir ji mielai jų atsisakė. Kol Džekas grūmėsi dėl savo gyvybės, Sara pradėjo derybas su Dievu: „Aš būsiu tobula. Niekada nepyksiū. Nesiilgėsiū mudviejų ankstesnio intymaus gyvenimo. Niekada nesiskūsiū. Niekada daugiau nenorėsiū picos su juodosiomis alyvuogėmis, kad tik jis pasijustų geriau.“

Galiausiai dar prisižadėjo, kad bus kantri, netgi nuolanki ir visiškai atsidavusi. Nė neužsimins apie intymų gyvenimą ar jo nebuvimą. Daugiau nesuvalgys nė vienos alyvuogės. Netrukus Džeko gydymo kursas pasibaigė, o tyrimai parodė, kad vėžys visiškai nugalėtas.

Juodu rauduoja ir kvatojosi, šventė, o pabudę kitą rytą nebežinojo, kaip toliau būti pora. Kai jis susirgo, juodu tapo kariais mūšio lauke, bendražygiais, besikaunančiais už savo saugumą. Bet kai blogiausia liko praeityje, juodu nelabai beišmanė, ką daryti toliau. Kaip vėl pradėti įprastą gyvenimą nugalėjus vėžį (Sara neapgaudinėdama savęs pripažino, kad juodu tai padarė drauge)?

Sarai atrodė, kad netgi praėjus pusantrų metų juodu vis dar nežinojo atsakymo į šį klausimą. Ji ištapė namą ir susodino svogūnines gėles. Atsiraičiusi rankoves kibo į darbą. Juodu atnaujino pastangas susilaukti kūdikio, kaip buvo seniai pasižadėję vienas kitam.

Tačiau vis tiek dabar jų pasaulis pasikeitė. Galbūt kalta tebuvo jos vaizduotė, bet Sara jautė, kad jie atitolo. Tuo metu, kai sirgo, pasitaikydavo dienių, kai Džekas beveik visiškai priklausydavo nuo Saros. Tad dabar atrodė suprantama, jog pasveikęs panoro atgauti nepriklausomybę. O jai teko susitaikyti su tuo, prikąsti liežuvį ir neišsiduoti, kad ilgisi jo ir jo prisilietimų, juodu kadaise siejusio švelnumo ir artumo.

Kai kepmos picos aromatas pasklido po patalpą, Sara pasitikrino mobilųjį telefoną ir nerado nė vienos žinutės. Tada pamėgino paskambinti Džekui, bet sulaukė atsakymo, kad „su abonentu šiuo metu negalima susisiekti“, o tai reiškė, kad jis vis dar užsiėmęs. Ji pastūmė į šalį telefoną ir pasiėmė nuo stalo nučiupinėtą dienraščio „Chicago Tribune“ numerį. Neskaitė, žinoma. Tik atsivertė komiksų skiltį ir susirado apatiniame puslapyje trečdalyje savo komiksų seriją „Tiesiog gyvenk“.

Apačioje, kampe po paskutiniu piešiniu, išraitytas jos parašas: „Sara Mun“.

„Mano darbas – nuostabiausias pasaulyje“, – pasakė ji sau. Šio numerio komiksų serija buvo skirta dar vienam apsilankymui vaisingumo klinikoje. Džekas negalėjo pakęsti šios serijos. Jį siutino, kad Sara skolinasi siužetus komiksams iš tikro gyvenimo. Bet ji nieko negalėjo padaryti. Širlė gyveno savo gyvenimą, kartais netgi realesnį nei pati Čikaga. Kai Širlė pradėjo naudotis dirbtinio apvaisinimo paslaugomis, dviem laikraščiams siužetas pasirodė pernelyg provokuojantis, ir jie atsisakė bendradarbiauti. Bet kiti keturi pasirašė sutartį dėl tolesnio šios serijos publikavimo.

„Negaliu patikėti, kad tau tai atrodo juokinga“, – nepatenkintas išrėžė Džekas.

„Kalbame ne apie juokingumą, – paaiškino Sara. – Bet

apie tikroviškumą. Nors kai kuriems žmonėms tai ir gali kelti juoką.“

Be to, ji patikino vyrą, kad pasirašinės komiksus savo mergautine pavarde. Taigi dauguma žmonių nė neįtars, kad Sara Mun yra Džeko Deilio žmona.

Sara pamėgino sugalvoti siužetą, kuris patiktų Džekui. Galbūt vertėtų suteikti Širlės vyrui Ričiui platesnę krūtinę. Arba leisti laimėti aukso puodą Las Vegase. Turėti kietą greitaeigį katerį. Arba erekciją.

Ne, erekcijos niekada nepalaimins redaktoriai, bet niekas nedraudžia svajoti. Perkratydama mintyse galimybes Sara pasisuko į langą. Aplytas stiklas rėmino Čikagos horizonto liniją. Jeigu Klodas Monė būtų tapęs dangoraižius, jie būtų galėję atrodyti būtent taip.

– Norėsite paprastos kokakolos ar dietinės? – nutraukė jos apmąstymus Donis.

– Paprastos, – atsakė ji.

Džekui reikėjo kalorijų, nes jis vis dar neatgavo prieš ligą turėto svorio. Kas per mintis valgyti, kad priaugtum svorio? Ji pati nedarė nieko panašaus nuo to laiko, kai mama atjunkė nuo krūties. Žmonės, kurie šveičia viską, ką nori, ir išlieka liesi, keliauja į pragarą. Ji neabejojo tuo, nes dabar jie ir taip danguje.

– Pica iškepė, – pranešė vaikinukas.

– Dėkui.

Sara nužvelgė jį, kol jis mušė čekį. Iš pažiūros atrodė kokių šešiolikos, ilgomis galūnėmis, žavingai nerangus kaip ir visi paaugliai. Suskambo ant sienos kabantis telefonas ir ji galėjo lažintis: skambutis asmeniškias ir skambina mergaitė. Vaikinukas nunėrė galvą, nukaito ir nuleidęs balsą sududeno:

– Dabar esu užsiėmęs. Netrukus atskambinsiu. Taip. Ir aš.

Sugrįžęs prie darbatalio, jis pradėjo lankstyti kartonines dėžutes nuoširdžiai pritardamas per radiją skambančiai dainai. Sara neįstengė prisiminti, kada paskutinį kartą pati patyrė tokį kasdienį laimės jausmą, skatinantį šypsotis be priežasties. Galbūt tai priklauso nuo amžiaus ar šeiminės padėties? Galbūt subrendusiems ir turintiems šeimas suaugusiems nedera skraidžioti padebesiais ir šypsotis dėl nieko? Tačiau kaip, po galais, ji pasiilgo šio jausmo. Sara vogčiomis pasiglostė pilvą. Viena gražią dieną ir ji galbūt turės sūnų, panašų į Donį – atlapaširdį darbo nebijantį vaikį, kuris galbūt paliks nešvarias kojines ant grindų, bet priekaištų priveiktas linksmi jas susirankios.

Sara įdėjo dosnius arbatpinigius į stiklainiuką ant prekystalio.

- Labai ačiū, – padėkojo Donis.
- Nėra už ką.
- Užsukite dar, – pridūrė vaikinukas.

Laikydama rankoje picos dėžutę su ant viršaus balansuojančia kokakola Sara išpuolė į klaikų orą.

Po minutės kitos leksusas prakvipo pica, langai aprasojo. Ji įjungė langų šildytuvus ir nuriedėjo vakarų kryptimi pro žavingas gyvenvietes ir kaimelius, supančius miestą tarsi satelitinės valstybėlės. Paskui metė ilgesingą žvilgsnį į kokakolą, kurią užsakė Džekui, ir vėl jos užsigeidė, bet užgniaužė šį norą. Dar po dvidešimties minučių išsuko iš greitkelio ir pradėjo važiuoti per apylinkes, kuriose Džekas pastatė prabangių individualių namų kvartalą. Sulėtino greitį įvažiuodama pro puošnius betoninius vartus, kurie neilgai trukus bus valdomi kortele. Skoninga lentelė prie įėjimo iškalbingai bylojo: „Tri-lapio dobilo kalvos. Privati jojimo bendrija.“

Į šią vietovę netrukus atsikraustys gyventi milijonieriai su savo išpaikintais žirgais. Nebijodama jokių išlaidų Džeko bendrovė planavo aptverti visą teritoriją iki pat paskutinio žolės stiebelio. Bendrijai priklausys keturiasdešimt akrų aukščiausios kokybės ganyklų, didžiulis tvenkinys ir dengtas maniežas su vietų eilėmis žiūrovams. Grynakraujams nartiems ristūnams bus skirtos keturiasdešimties gardų arklidės. Puikūs takai, nubarstyti smėliu, kad slopintų kanopų kaukšėjimo keliamą triukšmą, ves į miškingas apylinkes.

Niūkioje vėlyvos popietės šviesoje Sara pamatė, kad lietūs niekais pavertė visos dienos darbą. Prie arklidžių stovėjo automobilis „Subaru Forester“, bet aplinkui nesimatė nė gyvos dvasios. Darbų rangovo gyvenamoji automobilio priekaba taip pat atrodė tuščia. Galbūt ji prasilenkė su Džeku ir jis jau važiuoja namo? Galbūt jam prabudo sąžinė ir jis anksčiau užbaigė susitikimą, kad palaikytų ją klinikoje, bet įstrigo spūstyje? Tiesa, jos mobiliajame telefone nebuvo žinučių, bet juk tai nieko nereiškia. Ji neapkentė mobiliųjų. Jie niekada nesuveikia, kai reikia, bet suskamba, kai nori ramybės ir tylos.

Nebaigti pastatai atrodė nykiai: griaučius primenantys sienojai juodavo lietaus aptraukto dangaus fone. O kaip papuola sustatyta statybinė įranga panėšėjo į milžiniškus paskubomis pamestus žaislus permirkusioje smėlio dėžėje. Puspilniai konteineriai riogsojo stelbdami neišvaizdų kraštovaizdį. Žmonės, kurie atsikraustys į šią vietą, niekada nesužinos, kad iš pradžių ji atrodė tarsi mūšio laukas. Tačiau Džekas – stebukladarys. Jis galėjo pradėti darbus bergždžioje dykvietėje ar šiukšlyne, į kurią buvo vežamos atliekos, ir paversti visa tai akį glostančiu grožiu. Iki pavasario jis ir šią vietą perdarys į pirmapradę bukolišką utopiją su vaikais,

žaidžiančiais pievelėse, kumeliukais, straksinčiais aptvaruose, moterimis į uodegą surištais plaukais ir be pėdsako makiažo, moterimis, kurios, apsitempusios šlaunis jojimo kelnėmis, trauks į arklides.

Sutemos tirštėjo tiesiog akyse. Netrukus pica visai atšals.

Tada Sara pastebėjo Džeko automobilį. Šis pagal užsakymą sukomplektuotas „Pontiac GTO“ – išskirtinai vyriškas žaisliukas, nors teisiškai priklausė jai. Kai Džekas susirgo, ji nupirko šį automobilį norėdama įkvėpti savo vyrui optimizmo. Gyvendama iš pajamų, gaunamų iš komiksų piešimo, ji dar įsigudrino sutaupyti tiek, kad užtektų šiai prabangiai dovanai. Sprendimą išleisti gyvenimo santaupas kietam automobiliui padiktavo neviltingas: ji būtų atidavusi viską, paaukojusi viską, kad tik Džekas pasijustų geriau. Sara troško išleisti santaupas iki paskutinio cento, kad tik vyras vėl būtų sveikas. Dabar, kai Džekas pasveiko, vertingasis „Pontiac GTO“ taip ir liko jam. Jis važinėdavo juo tik ypatingais atvejais. Taigi šis susitikimas su klientu, regis, išties svarbus. Juodos ir raudonos spalvų automobilis tarsi egzotiškas žvėris glaudėsi prie kelkraščio prie vieno iš pavyzdinių namų. Beveik baigtas šis pastatas priminė prabangų medžiotojų namą, išdygusį veikiant steroidams. Visa, ką Džekas statė, stebino neįprastu dydžiu: plati terasa, durys, garažas keturiems automobiliams, fontanas. Kiemas vis dar tebebuvo tikra purvynė su iškastomis didžiulėmis duobėmis, į kurią bus integruoti užauginti medžiai. „Integruoti“ – Džeko žodis. Sara būtų sakiusi „pasodinti“. Šie medžiai atrodė apgailėtinais: suguldyti ant žemės su šaknimis, apvyniotomis maišiniu audiniu, priminė mūšyje kritusias aukas.

Kai Sara pastatė automobilį, išjungė žibintus ir variklį,

liūtis įsismarkavo dar labiau. Gatvės žibintas blausiai apšvietė lentelę su pavadinimu „Svajonių gatvė“. Dar jos dėmesį atkreipė du akmenėliais dekoruoti dujiniai židiniai. Viena iš jų kažkas jau naudojo, sprendžiant iš sodrių auksinių šviesos blyksnių antrojo aukšto languose.

Stengdamasi viena ranka nulaikyti kokakolą ant picos dėžutės, Sara paspaudusi mygtuką išskleidė skėtį ir išlipo. Vėjo gūsis kaipmat užlaužė jo stipinus ir ledinės lietaus čiurkšlės pradėjo prausti veidą, bėgti už apyakaklės.

– Nekenčiu šito oro, – iškošė Sara pro sukąstus dantis. – Nekenčiu, nekenčiu, nekenčiu.

Vandens srovelės iš neapsodinto kiemo tekėjo ant nuožulnaus įvažiuojamojo keliuko ir purvinais upeliūkščiais almėjo žemyn. Suraizgyti vejos drėkinimo sistemos vamzdžiai gulėjo purve. Nebuvo kur pastatyti kojos, kad neperšlaptų batelis. Sara mintyse pasakė sau, kad privers Džeką per atostogas nusivežti ją į Kaliforniją, nors jos gimtasis Glenmuirio miestas Marino apygardoje niekada nebuvo jo mėgstama vieta. Jis teikė pirmenybę Floridos balto smėlio paplūdimiams, bet Sara jautė, kad atėjo jos laikas pasirinkti atostogų maršrutą. Pastaruosius pusantrų metų viskas sukosi tik apie Džeką: jo poreikius, sveikimą, pageidavimus. Tačiau dabar, kai sunkus išbandymas liko praeityje, ji duos valią savo norams. Galbūt tai ir vaikiškas egoizmas, bet velniškai puikus. Sara troško pailsėti nuo lietaus merkiamos Čikagos. Mėgautis kiekviena diena be rūpesčių, daryti tai, ko negalėjo sau leisti labai ilgai.

Kelionė į Glenmuirą – ne toks ir didelis noras. Bet ji žinojo, kad Džekas spyriosis. Jis visada tvirtino, kad tame mieguistame pajūrio miestelyje visai nėra ką veikti. Galynėdamasi su įsišėlusia audra Sara nusprendė šįkart pasiekti savo.

Milžiniško nebaigto statyti namo laukujės durys dar buvo be spynų. Sara nusišypsojo, kai pastumtos jos prasivėrė, ir atsiduso su palengvėjimu. Kas gali būti smagiau, nei rymoti priešais židinį lietingą pavakarę ir doroti picą? Labai gali būti, kad šis namas – vienintelė šilta ir sausa vieta šiose apylinkėse.

– Čia aš! – šūktelėjo ji ir nusispyrė batelius, kad neišpurvintų ką tik paklotų kietmedžio grindų.

Atsakymo nesulaukė, tik kažkur viršuje išgirdo negarsiai grojant radiją.

Sarai sudiegė pilvą. Bet ji nekreipė dėmesio, nes spazmai buvo šalutinis intrauterinės inseminacijos poveikis. Tai, kad jaučia skausmą, skatino daryti prielaidą, kad jos pastangos nenuėjo veltui. Tapo fiziniu priminimu apie pasiryžimą pradėti vaiką.

Nusibraukusi nuo veido lietaus lašus, ji vienomis kojineėmis nutykino prie laiptų. Nors anksčiau jai niekada neteko čia būti, žinojo namo planą. Tiesą sakant, Džekas statė tiktai kelių planų namus, nors dauguma jo klientų apie tai nė nenutuokė. Atmetęs gigantomaniją ir prabangias medžiagas, jis projektavo pastatus, kuriuos, nejausdamas jokios gėdos, vadino „tipiniais būstais“. Kartą Sara paklausė, ar jam nenusibosta statyti vienodus namus. Bet jis tik nusikvatojo.

„Kas čia nuobodaus susižerti milijoną iš standartinių namų statybos?“ – atkirto jis.

Jam patiko uždirbti pinigų. Ir puikiai sekėsi. Sarą tai džiugino, nes pati to nemokėjo. Kiekvienais metais, kai juodu pildydavo pajamų deklaracijas, jis pasižiūrėdavo į Saros įplaukas už komiksų piešimą, apdovanodavo ją kilniaširdiška šypsena ir pajuokaudavo: „Visada norėjau būti meno mecenatu.“

Pasiekusi viršutinę laiptų aikštelę ji pasuko į tą pusę, iš kurios sklido per radijo imtuvą grojama melodija, ėjo lietpalčio palankais braukdama per tekintus laiptų turėklus. Išgirdusi dainą „Iš skausmo plyštanti širdis“* susiraukė. Džeko skonis tiesiog siaubingas. Atvirai tariant, toks beviltiškas, kad net žavu.

Miegamojo durys buvo praviros, ant neseniai patiestos kiliminės dangos mirguliavo ugnies atšvaitai. Staiga Sara sudvejojo, nusmelkta keisto jausmo... Gal perspėjimo? Ausyse sudunksėjo pulsas...

Tačiau vis tiek įžengė į kambarį. Jos pėdos smego minkštame kilime, akys bandė priprasti prie švelnios auksinės šviesos. Pasklidas patikimo „Briarwood“ dujinio židinio liepsnelių mirguliavimas glostė du nuogus kūnus, susipynusius ant storų vilnonių antklodžių tiesiai priešais jį.

Akimirką Sara siaubingai sutriko. Žvilgsnis apsiblausė, pradėjo svaigti galva, pasidarė šleikštu. Įvyko kažkokia klaida. Ji pakliuvo į ne tą namą. Į ne tą gyvenimą. Ji pabandė suvaldyti mintis, paniškai skriejančias galvoje. Kurį laiką paprasčiausiai stovėjo nejudėdama, suakmenėjusi nuo patirto sukrėtimo, užmiršusi kvėpuoti.

Po kelių akimirkų, kurios prailgo it amžinybė, jie pastebėjo ją ir atsisėdę lovoje mėgino prisidengti antklodėmis. Per radiją pasigirdo kita tokia pat pasibaisėtina daina – „Drugelių bučiniai“**.

Sarai teko pripažinti, kad Mimė Laitfut visiškai atitinka Džeko apibūdinimą: arkliško tipo, išsausėjusia oda, be mažiažo, susirišusi plaukus į uodegą. Bet didelėmis krūtimis.

* „Achy Breaky Heart“ (angl.) (čia ir toliau – vert. pastabos).

** „Butterfly Kisses“ (angl.).

Galiausiai Sara atgavo žadą ir ištarė vienintelę rišlią frazę, kuri atėjo į galvą:

– Atvežiau tau picą ir kokakolos su daug ledukų, kaip tu mėgsti.

Ji nesviedė picos ir neišpylė gėrimo. Atsargiai padėjo viską ant į sieną įmontuotos spintelės greta radijo imtuvo. Elgėsi taktiškai ir dalykiškai kaip patarnautoja, atnešusi užsakymą į viešbučio kambarį.

Tada pasisuko ir išėjo.

– Sara, palauk!

Lėkdama laiptais lyg Pelenė laikrodžiui mušant vidurnaktį ji girdėjo, kad Džekas šaukia ją vardu. Beveik nelėtindama tempo įsispyrė į batelius. Po kelių akimirų jau išpuolė į lauką ir spausdama rankoje sulaužytą skėtį nusiskubino prie automobilio.

Jai pavyko užvesti variklį kaip tik tada, kai Džekas taip pat pasirodė lauke. Jis tęsė apsimauti savo gražiąsias kelnes (tas pačias, kurių kantu ji taip žavėjosi šį rytą). Ji matė, kaip jo lūpos veriasi ir taria jos vardą „Sara“. Tada įjungė priekinius žibintus, apsuko automobilį ir pajuto pasitenkinimą išgirdusi, kaip užpakalinis buferis su trenksmu nuvertė mūrinį stulpelį, prie kurio buvo pritvirtinta pašto dėžutė. Automobilio žibintai trumpam apšvietė namo fasadą, priebučio kolonas, puikius medinius langų rėmus, Anderseno stiklą, įspūdingas pagrindines duris. Taip pat išplėšė iš tamsos Džeką. Jis atrodė kaip plieskiančios šviesos apakintas sumedžiotas patinas.

Sara paklausė savęs, ką darytų Širlė. Tada tvirčiau suėmė vairą, įjungė pirmą pavarą ir nuspaudė greičio pedalą.

ANTRA DALIS

TIESIOG GYVENK

marcipano
valandos

istorijos, kurios galėjo nutikti ir Tau...

Netikėti pokyčiai – kaip gaivaus vėjo gūsis:
gal oda ir pašiurpsta, bet kaip stebuklingai
tai veikia kūną ir sielą...

Sarai Mun dorotis su gyvenimo iššūkiais
padeda komiksai. Ji kuria juos pasitelkusi aštrų
sąmojų, o pagrindinės komiksų herojės Širlės
nuotykių atspindi pačios autorės išgyvenimus.
Tačiau vyro neištikimybės scenarijaus nei
kūryboje, nei tikrovėje Sara nebuvo numačiusi.

Subyrėjus santuokai Sara pabėga į gimtąjį
pajūrio miestelį Šiaurės Kalifornijoje. Čia ją
pasitinka praeitis: motinos netekties skausmas,
santykiai su emociškai šaltu tėvu... ir Vilas
Boneris, karšta mokyklos laikų meilė. Kai Saros
širdis, rodos, jau ima gyti, ją apstulbina dar
viena staigmena.

*Permainų vėjas nubloškė Sarą
į stebinančią naują pradžią.
Tereikia įkvėpti... ir tiesiog gyventi.*

